

**KEZELÉS, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA**
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
1. Pp., (Brassai-utca) 10
Telefon: Szerkesztőség
Hivatali — 977
H. Sz. — 558
A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	— 52
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	— 3.05
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ck
Egy szám	— 1.50 ck

1924 április 18 Péntek

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 90. szám

5684. Niszán 14

A világnézetek parlamentárizmusa

Még pár nap előtt a lapok Lloyd George halálával fenyegető betegségéről számoltak be és mára kiderült, hogy nem Lloyd George volt a haldokló, hanem a pártja: az angol liberális párt. Ezt a hírt természetesen megfelelő diszkrét formában adja világgá az angol liberális sajtó. Lloyd George egyik tegnapi beszédében bejelentette, hogy a liberális párt megvonja támogatását a Labour Party minisztériumától. Ebben az ügyben különben az angol liberálisok a husvét során kikérik választóik véleményét.

Ez a hír látszatra katasztrófális a munkáspárt kormányára nézve, bár a valóság az, hogy ennek előzménye éppen a liberálisokat sújtja. A régi, erős és hatalmas liberális párt ugyanis bété szakadt, egy része nyíltan a munkáspárt oldalára állott és a konzervatív hajlandóságú töredék most vivja a harcot, hogy továbbra is fentartsa a történelmi multu liberális nevet, vagy pedig teljesen beolvadjon régi ellenfelének, a konzervatívoknak táborába. Így tehát Angliában ismét bekövetkezik a két uralkodópárt rendszere, amely tudvalevőleg a munkáspárt uralomrajutásával megbukott.

Ramsay Macdonald kormányát két ízben szavazták már eddig le anélkül, hogy ezzel a kormány bukását idézték volna elő. És igen természetesen Ramsay Macdonald nem tekinti magát pártkormányának és így mint miniszterelnök pártpolitikai kérdéseken is túl, az ország vezetésére bivatottak véleményhiakulását tartja a maga számára utmutatónak. Ezzel azonban nemcsak a régi parlamenti tradíciókkal került szembe, de saját pártjával is, mely szívesen vette volna, ha Ramsay Macdonald a munkáspárt uralomrajutását a párt akaratának abszolút érvényesítésére használja fel. Ez magyarázza a különböző sztrájkok gyors sorát, melynek hátterében a sztrájkolók a régi pártvezér támogatását sejtették. Ezért kellett Ramsay Macdonald kormányának eddig éppen a saját partja részéről támasztott nehézségekkel megküzdenie. Macdonald azonban kiállta a próbát és sziklaszilárdan kitartott a magaele szabott kormányzati elvek mellett, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy Anglia liberális közvéleménye előtt a munkáskormány uralma nem jelenti többé a munkáspárt terrorját is. Így következett ezután be, hogy ez a bölcs munkáspolitikai valóban két pártra osztotta és osztja Anglia közvéleményét: a konzervatívokra, amelyek iránya azonban nem jelent reakciót, és a Labour Party híveire, akik azonban nem a tömegterror képviselik. És Ramsay Macdonald ezzel a kettéosztással aratta a legnagyobb politikai sikerét, amennyiben most már abban a harcban, amelyet az angol politikai életben folytatnak, immár nem pártok kerülnek egymással szembe, de világnézetek, amelyek között a munkáspárt győzelmét jelentő választásnál csak áthidaló iv volt a liberálisok táborá.

Ezek után természetesnek fog látszani, ha Ramsay Macdonald most már új választásokra viszi az angol közönség világnézeti harcát. Talán ez a harc továbbra is a munkáspárt győzelmét fogja biztosítani, de ha nem, akkor sem jelent erővesztést a Labour Partyra nézve, amelynek teljesíthetősége talán nagyobb lesz, ha nem kötik a kormányonlevés taktikai nehézségei.

Talán nem lesz érdektelen most, hogy az angol politikai élet ezen — bátran állíthatjuk — történelmi válságon megy át, az angol miniszterelnöknek egyik nyilatkozatát felidézni, amelyet éppen a Labour Party és a cionizmus viszonyáról tett palesztinai utjával kapcsolatban. E nyilatkozat szerint a munkáspárt igazi hivatása mint ellenőrző politikai faktor, a kritika erejével irányítani a polgári minisztériumok munkáját. Ezt a kijelentést Ramsay Macdonald még a választások előtt tette és mostani uralma csak bebizonyította politikai tételének helyességét.

A munkáspárt parlamenti győzelme engedményeket jelent, már pedig sokkal helyesebb, ha ezeket az engedményeket kívülről éri el a munkáspárt. Hiszen látszólagosan az eredmény ugyanaz, sőt talán egy polgári kormány nagyobb engedményeket tehet, mint amilyent

Ramsay Macdonald megengedhetett magának. Mindenesetre az a küzdelem, amely Anglia pártéletét most a világnézetek két táborára osztotta, nemes tanulsága lesz annak az új parlamentárizmusnak, amelynek alapját most rögzíti meg Ramsay Macdonald kormánya.

A román-francia szövetség megvalósulás előtt

A két állam szerződést köt Beszarábia védelmére. Románia kész az angolokkal is ilyen megállapodást kötni. Londonban nem bíznak az angol-orosz konferencia sikerében. A szovjet felvilágosítást kér Angliától

(Bukarest, április 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A „Lupta” jelentése szerint a legújabb párisi táviratok a francia-román szerződést majdnem bizonyossá teszi. A lap szerint a szövetség megkötésének főoka Beszarábia ügye, mert Románia Franciaország teljes támogatását kívánja a londoni konferencián, ahol a bolsevikiek fel akarják vetni ezt a kérdést. A román kormány Londonban formális deklarációt fog tenni, mely szerint a francia-román szövetség semmiféle tendenciát nem tartalmaz Anglia ellen

és Románia kész ugyanoly szerződést kötni az angol kormányal is.

A „Lupta” valószínűnek tartja, hogy a francia-román szövetségi szerződés majdnem azonos szövegű lesz a francia-csehszlovák szerződéssel és tisztán defenzív jellegű lesz, kölcsönös védelmet biztosítva a békeszerződések megtartására és hangsúlyozva a két állam határainak sérthetlenségét. Ezáltal a szerződés Beszarábia ellen történő orosz támadás esetén kötelező erejű lesz Franciaország effektív beavatkozására.

A szövetségi szerződés alapelveit már megállapították,

Félmillió tisztviselőt bocsátottak el a németek

Működik az arany-lezárolóbank. Hoover lesz Németország főbiztosa. A berlini sajtó hazugsággal vádolja Poincarét. Macdonald új antantpolitikát követel. Hír a német választások elhalasztásáról

(Berlin, április 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) A takarékosági bizottság április elsejéig háromszázharmincezer birodalmi alkalmazottat bocsátott el, ami háromszázmillió aranymárka megtakarításnak, vagyis a birodalmi összkiadások négy százalékának felel meg. Az egyes birodalmi országok és városok összesen ötszáz ezer alkalmazottat bocsátottak el.

A német arany-diszkontbank megkezdte üzemét, de az arany-diszkontjegyek technikai akadályok miatt még nem készültek el és így csupán angol font-bankjegyeket adnak ki. Washingtoni jelentés szerint Amerikában felmerült az a feltevés, hogy Németország pénzügyi főbiztosa Hoover volt közlélmzési államtitkár lesz.

A berlini magánvasutak és a földalatti vasut személyzete elhatározta, hogy szombaton megkezdí a sztrájkot. A német kormány elhatározta, hogy

a nyolcórás munkaidő kérdésében népszavazást fog rendezni.

Poincaré tegnapi beszédét az egész német sajtó a legnagyobb felháborodással fogadta. A lapok szerint Poincaré valótlanosságokat állított, amelyeket maguk a szakértők voltak kénytelenek megcáfolni. Ezekután a berlini sajtó pszichizistikusan tárgyalja a jövő kilátásait és azt írja, ha Poincaré a francia választások után is megmarad miniszterelnöknek,

lehetetlenné válik a szakértői javaslatok gyakorlati kivitele.

Páris, ápr. 17. A jóvátételi bizottság ma

az aláírás azonban csak az uralkodópár londoni látogatása után fog megtörténni, azután notifikálják a népszövetségnek is.

A „Lupta” végül megjegyzi, hogy ugyanilyen szerződés fog létrejönni Japán és Románia között és lehetséges egy román-török ilyen értelmű megállapodás is.

London, április 17. Az angol-orosz konferencia bizottságai megkezdtek munkálataikat.

A hangulat általában nagyon szkeptikus

és az angol közvélemény nem nagyon bizik a kommunistákban, akiknek kezét vélik látni a folytonos sztrájkokban. Trockijnak Tiflisben tartott beszéde arra vall, hogy az orosz közvélemény sem egységes az angol kapitalisták kölcsönével szemben. Az ünnepek miatt a konferencia legközelebbi ülését április 24-én fogják megtartani.

Konstantinápoly, április 17. Arra a hírre, hogy Bratianu román miniszterelnök a napokban Konstantinápolyba érkezik, az orosz szovjet-kormány angorai követe azonnal felvilágosítást kért a török kormánytól, nincs-e ennek a látogatásnak politikai célja az orosz-román konfliktusra való tekintettel.

tárgyalja a németeknek a szakértői jelentésekre adott válaszát. Londoni jelentés szerint a szakértők jelentéseiről Macdonald újólag kijelentette, hogy az angol kormány kész a szanalási tervet a maga teljes egészében támogatni. Az „Informatin” értesülése szerint Macdonald nyilatkozott az európai helyzetről, amelynek rendezésére szerinte most van a legjobb alkalom. Az angol miniszterelnök kifejtette, hogy a szövetségesek eddigi politikája lejáratta Németországban a demokratikus és békeszerető irányzatot.

Macdonald szeretne ennek a politikának végetvetni.

Ezzel hozzák kapcsolatba, hogy Poincaré tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Creve párisi angol nagykövettel.

Meg nem erősített hírek szerint a német kormány el akarja halasztani a birodalmi gyűlési választásokat május 4-ről 11. ikére abban a reményben, hogy a jobboldali mozgalom ez idő alatt erősödni fog és ezzel a tervvel, hogy a német választások eredménye ne befolyásolja a francia választásokat, amelyek szintén május tizenegyedikére vannak kitűzve. Németországban tartanak ugyanis attól, hogy a német nacionalista pártok győzelme Franciaországban is a túlzó jobboldali elemek malmára hajtáná a vizet.

Berlin, ápr. 17. Marx kancellár az amerikai sajtó képviselőinek kijelentette, Németország csatlakozása a szakértők jelentéséhez ismét bizonyítja a német kormány őszinteségét és jóakarátát, hogy kötelezettségeinek fizetési képességének határáig megfeleljen.

Ez történt...

Reb Alter szederje. Pressburger Áron, pápai ádján, pozsonyi rabbijelölt korában egy híres ámháárecnél, reb Alter Kásznernél lakott. Reb Alter sokszor kényszerítette Pressburgert arra, hogy vele tudományos kérdésekről disputáljon, ilyenkor aztán Pressburger mindig hielégítette őt a nagyon elmés, de annál kevésbé komoly válaszaival. Magda nevű feleségét Reb Alter németesen Mágdának szólítottán, Pressburgertanácsára szombaton Migdának nevezte, mert a bencsolástan (ébed utáni imában) a magdil szót szombaton Migdának ejtik.

Reb Alter egyszer átadott Pressburgernek egy széjjel hullott szelichot (bűnbánati imagyűtemény) és egy hágádát, vinné szokot a könyvkötőhöz, hogy kösse egybe.

Pressburger nem sértődött meg a megbizásért, de a könyvkötőt rávette, hogy a lapok rendezését rábizzza, minék az lett az eredménye, hogy minden lap hágádáh mellé egy lap szelichot került.

Beköszöntött a peszach, Pressburger sietett a széderrel és igyekezett lakásadóhoz, reb Alterhez, hogy végigélje a keze műve nyomán fakadó élvezetet. Jól érkezett! Ahogy belép, Reb Alter szépen recitálja: Elu eszer makkoth... ez az a tiz csapat, melyet az Örökkévaló bocsátott a micrajmbeliekre, ezek azok: Osannu, bogadnu, gozalanu...

Nechemjeh Hakkaton

Egy kis differencia. A talmudikus művei révén halhatatlanná vált Chaszam Szófer, pozsonyi rabbi, a hétköznapi beszélgetésnek nem volt barátja. Ha már el kellett vonnia némi időt a tanulástól és társalgott valakivel, a beszélgetésnek fűszerezve kellett lennie zsidó tudományos elmésségekkel. Reá nézve illett a tétel: „A talmudi bölcs hétköznapi beszédének megértése is tudást kíván.”

Egyszer egyik hívője, híres ámháárec (Tórában tudatlan), járult eléje egy, a ritust érintő kérdéssel és hiába kapott azonnal választ, tovább zaklatta a a rabbit értelmetlen kérdésekkel. A Chaszam Szófer éppen előadásra készülve, türelmetlenül szól hozzá:

— Nézze, ne bolygassa tovább a válaszomat, Ön ámháárec, Ön ehhez nem ért!

Mire a hívő kissé sértődötten távozva, az ajtóból visszaszól:

— Nem értem, hogy a rebbe mire olyan büszke, hisz leszámítva a rebbe tajraját, (tóratudását), a rebbe éppen olyan ámháárec, mint én?!...

Nechemjeh Hakkaton

„Chamec-eladás”. Egy falusi amhoorec zsidó a sakternek dikálta a Stáár mechirába (Chamec-eladási szerződés) beirandó kovászos tárgyakat. Körülnézett a szobában, nincsen-e még valami chamec, amiről véletlenül elfeledkezett, éppen akkor lépett be a felesége.

— Richtig — mondja a férfi — írja be a feleségemet is, mert ő a legnagyobb chamec a házamban.

— Ne fáradjon sakter ur — vág vissza az asszony — mert engem boldogult apám már évekkél ezalott eladott egy gojnak.

Japán szakitani akar Amerikával

London, április 17. Tokiói jelentések szerint egész Japánban óriási az izgalom. Általános a vélemény, hogy Japán és az Egyesült Államok között legközelebb megszakad a diplomáciai összeköttetés. A tokiói sajtó erőlyesen visszautasítja az amerikai lapoknak Japán ellen irányított támadásait. Még az amerikai „Washington Centrale News” jelentése szerint is, a japánok bevándorlását megtiltó szenátusi határozat komoly politikai válságot idéz elő Amerikában, amiért Hughes államtitkár lemondását várják.

VANINA

Bethlen nagy beszéde a szanálásról

Miről tárgyalt a kisananttal. Válasz Andrassy támadására. A jövátelti probléma husz évre elintéződött

(Budapest, április 17. Az Uj Kelet tudósítójától.) Bethlen miniszterelnök a mai nemzetgyűlésen válaszolt az ellenzék felszólalásaira:

— A kritika élessége — mondotta — külpolitikai szempontból ugyszólván végigment a hangnemek minden skáláján, az objektív kritikától egészen a hazaurulás vádjáig. Mindenféle szemrehányással találkoztunk, amelyeknek ha okát keresem, azaz objektív alapot akarok keresni, azt kell mondanom, hogy a kritikáknak közös alapját megtalálom abban a talán fájdalmas, de mindenesetre tiszteltreméltó érzésben, amely azt hiszem a Ház minden oldalán éli a körülmény miatt, hogy amikor Magyarország kölcsönt kért a külföldtől, nem kerülhette el rajta kívül álló tényezőknél bizonyos beavatkozását. Hiszen a kontrollról volt itt a Házban a legbővebben és a legélesebben szó. És ezt meg tudom érteni. Ne gondolják, hogy a kormánynak örömet szerezne, ha nem teljes régi szabadsággal, hanem

csak bizonyos ellenőrzés mellett juthat Magyarország kölcsönhöz.

Ennek az okát a felszólalók sokhelyütt keresték. Az egyik rész helyesen megtalálta a külpolitikai helyzetben és Magyarország nemzetközi viszonylatában, amely ma általánosan uralkodik Európában.

— A második rész természetesen mindentűt csak a kormány tehetetlenségét látta és nem vette észre, mert nem akarja észrevenni a külpolitikai helyzetet. Én csak az objektív kritikával akarok foglalkozni (helyeslés a jobboldalon és közepén) hiszen nem lehet hivatásunk, hogy egymásnak a veséjét vizsgáljuk és kételkedjünk egymás becsületes intencióiban. Végre is a magyar politikában ezen a téren kell hogy az ellenzék és a kormánypárt között bizonyos együtérzésnek a lehetősége fennmaradjon. Ott, ahol látom, hogy az objektív kritika mellett egészen más intenciók érvényesülnek és mindenáron gyanúsítást akarnak, arra törekednek, hogy hazafias meggyőződésünket kétségbe vonják, ott megszűnt a vitaközös lehetőség. (Igaz! Ugy van! felkiáltások a jobboldalon.)

Sőt nemcsak megszűnt a vitaközös lehetőség, hanem a kormány egyszerűen feladná tekintélyét ha a maga részéről is vállalkozna ilyenfajta kritikára. (Igaz! Ugy van! felkiáltások jobboldalon.)

— Ami a külpolitikai helyzetünk felfogását illeti, meggyőződésem szerint, azt legjobban Apponyi fejezte ki, amikor azt mondotta, hogy a mai helyzetet és eseményeket, valamint a kölcsönakciónk gyümölcsét: a szőnyegen lévő törvényjavaslatokat két erőforrás erdőtjének tekintim. Az egyik erőforrás a hatalmának az a törekvése, hogy

Középeurópában új konszolidáció alakuljon,

ujból helyreállítsák a gazdasági és pénzügyi egyensúlyt, hogy ezáltal a reparáció kérdésének fokozatos megoldásával újabb békét adjanak a világnak. Ezzel szemben állott azoknak a törekvése, akik nem tudnak megfelekedni a multról és a maguk részéről tovább folytatják egoiztikus törekvésüket. mindent elkövetnek, hogy Középeurópában lehetlenné tegyék a helyzet szanálását a reparáció kérdésével és annak segítségével. Andrassy ezt úgy fejezte ki, hogy

nagy bizalmatlansággal állottunk szemben az egész vonalon

és ennek a bizalmatlanságnak a következménye az az eredmény, amellyel ő a maga részéről nincs megelégedve. Minden hazafias embernek kötelessége, hogy a mai helyzetben és a mai körülmények között kifejtse felfogását ezekről a kérdésekről a nemzet előtt, de ez mindenekelőtt a kormánynak kötelessége.

— Rá kell mutatnom, hogy ellenőrzés nélkül valóban képtelenek vagyunk kölcsönt szerezni. Rossz tanácsadója a nemzetnek az, aki a külpolitikai körülményekből vonatkoztatva azt hiszi, hogy a nemzet ma is más utakon járhat, azokon az utakon, amelyeken akkor járt, amikor egy nagyhatalomnak volt része.

Zsilinszky közbekiált: Olaszország nem engedte volna meg a megszállást.

Bethlen: Politikai téren bizonyos tekintetben

számíthatunk az olaszok segítségére, de jövátelteli téren

Magyarország legnagyobb hitelezője éppen Olaszország,

amelynek tehát pénzügyi érdeke volt a jövátelteli összeg kivetése. Andrassy beállítására szerint Párisban feladtuk önérzetünket és lelki függetlenségünket, mert ott kértük, ahol nem lett volna szabad. Ez nem felel meg a tényeknek, sőt homlokegyenest ellentétes azokkal. Andrassy arra hivatkozik, hogy a jövátelteli bizottság első határozata kedvezőtlen volt Magyarországra nézve és utána a nagyhatalmak utasították a magyar kormányt, hogy a kisananttal tárgyaljon és azzal intézze el az ügyet, ahogy tudja, mert különben nem segíti a magyar ügyet. Ez sem felel meg a tényeknek. Ellenkezőleg, az első határozatban a hatalmak nemcsak a magyar ügy vereségét látták, hanem saját felfogásuk és akciójuk vereségét is, és utána nemcsak hogy nem hagyták cserben Magyarországot, hanem

sokkal nagyobb erővel léptek fel diplomáciai téren éppen a kisanantnál Magyarország érdekében.

— Az, amire Andrassy céloz, egészen más. A nagyhatalmak azt mondták, hogy a kölcsönakció nem vezethet végleges sikerre, ha a békeszerződésből folyó és közöttünk fennálló differenciák és surlódási pontok nem intéződnek el. Ezekről tárgyalunk mi a kisananttal Genfben, Londonban és Párisban. Nem a kisanantnál kértünk, vagy kunyoráltunk tehát kölcsönt, nem is direkt a magyar kormány tárgyalt, hanem a nagyhatalmak képviselői és a népszövetség. A kisananttal csak összefüggő kérdésekről tárgyaltunk és mindkét félre előnyösen egyeztünk meg. Ezeket a kérdéseket tárgyalnunk kellett volna akkor is, ha nem lett volna szó kölcsönről, mert végeredményünkben ezek

a tárgyalások jobb atmoszféra kifejlődését eredményezték Magyarország és szomszédai között,

amire mindnyájunknak szükségünk van és amelytől Középeurópa gazdasági léte is függ. (Helyeslés jobboldalt és közepén.)

— Azt válaszolhatnám Andrassynek, hogy forduljon az ellenzék másik oldalához, amely szemünkre vetette, miért nem fordultunk közvetlenül a kisanantthoz kölcsönért. Nem áll, hogy önérzetünket és lelki függetlenségünket bárkiel szemben csorbítani engedték volna, vagy lemondottunk volna a békeszerződésben biztosított jogokról. Ebben a tekintetben nemcsak teljesen szabad kezünk van, hanem mint eddig is, érdekeinket minden esetben teljes mértékben megvédem. Andrassy azt is mondotta, ha most sikerül is a kérdést elintéztünk a kisananttal, ennek következtében a jövőben mindig rá leszünk utalva és tovább csuszunk a lejtőn. Merem állítani, hogy jobb helyzetbe jutottunk, mert a legsúlyosabb kérdés

a jövátelteli probléma husz évre elintéződött.

De ettől eltekintve elintéződtek azok a függő kérdések is, amelyek surlódásai feleletül szolgáltak. A jövőre nézve tehát ebből a szempontból sokkal jobb a helyzet. (Helyeslés.)

Bethlen végül Andrassy állításával szemben rámutat arra, ha az antant a végletekig ki akarta volna használni Magyarország ellen a reparációs kérdést, akkor nem kölcsönrel, hanem a jöváteltel kivetésével és szankciókkal használta volna ki.

Lloyd George megvonta támogatását Macdonaldtól

London, április 17. (Rador.) Lloyd George tegnap este tartott beszédében kijelentette, hogy a liberálisok beszüntetik a munkáspárti kormánytámogatást. A liberális képviselők a husvétii parlamenti szünet alatt erről az ügyről megkérdezik választóik véleményét. Az alsóházat ma április huszonkilencedikéig elnapolták.

VANINA

Pészach hét a sékel hete

Ügyben

...észtülvezette összes Danilescu leg...
...oktornak nem volt...
...Amikor a pénz...
...azt mondotta...
...észtetéséről van...
...zás még nem deri...
...nyek erre az olda...
...dörtség nem adott...
...az sem tudható...
...gy Havas és Lusz...
...pedig már kihir...
...végzést.

Lésig

...k fuziós tár...
...és tárgyalás...
...rt csak nemrég...
...égy. Ha ez is el...
...hogy meg kell...
...az egészséget elől...
...hogy az ellenzéki...
...hogy ezen a mó...
...fogna mondani...
...gyalásokról és uj...
...zognak nyulni.

...usult a paraszt...
...scu-párt fuziója...
...gujabbán meg...
...Lupu tárgyalása...
...ermutáció során...
...közötti ideol...
...józan politikai...
...lett volna bizni

...napig tartottak...
...k. A hivatalosan...
...hajlandó lemon...
...t újra a nemzeti...
...ezek a tárgyal...
...inúleg újból csak...
...rt nem akar...
...párt pedig nem...
...ról.

...kor a Bratianu...
...kodásának ötven...
...P.

...A

...suktalp...
...tartós, olcsó

HIREK

Az Uj Kelet sz egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő
Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.
Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

— Az Uj Kelet Hetilapja, a peszachi száma, az Uj Kelet ünnepi számával egyidejűleg 19-én szombaton jelenik meg.

— A királyi pár Belgiumba is ellátogat. Brüsszélből jelentik: Hymanns külügyminiszter és Catargi brüsszeli román követ végleg megállapították a román uralkodópár brüsszeli látogatása összes részleteit.

— Május elseje törvényes ünnep. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy május elsejét törvényes ünnepé nyilvánítja, amelyen kötelező munkaszünet lesz az összes állami hivatalokban és magánvállalatokban.

— Egészségügyi zárlat alá vették a második kerületbeli korcsmákat. Ma délelőtt a második kerületi rendőrség elrendelte a kerületben levő összes harmadrendű korcsmák tulajdonosainak, hogy egészségi szempontból két napig a korcsmájukat zárják be és ezalatt az idő alatt, amíg a korcsma zárva lesz, az ivóhelyiséget alaposan takarítsák ki. A rendelet azért vált szükségessé, mert az egyik Pata-utcai korcsmában egy tifusz-megbetegedés történt. A korcsmát azonnal bezárták és fertőtlenítették. Hogy a járvány továbbterjedését megakadályozzák, a többi korcsmákban is elrendelték a fertőtlenítést. A rendelet nem egy napon lesz végrehajtva, hanem minden két napra más-más korcsmák vannak kijelölve és így azalatt az idő alatt, amíg a fertőtlenítés tart, egyszerre csak három korcsma lesz bezárva.

— Hitközségi harc a pászkáért. Tasnádon a hitközség elnöksége egy régebbi miniszteri rendeletre való hivatkozással megtiltotta a tagjainak, hogy idegen helyről hozzanak be pászkát és aki mégis megteszi, azt ezer lej pénzbírsággal fogják büntetni, a pászkát pedig hatóságilag elkoboztatni. Ennek ellenére mintegy harmincötven egy közeli faluban külön süttettek maguknak pászkát. Amikor ez a hitközségi elnök tudomására jutott, azonnal kérte a főszolgabírósgot, hogy a pászkát vegye zár alá. A főszolgabírósg a pászkát zár alá vette és mindkét félt megidézte a tárgyalásra. A tárgyaláson az ellenpárt hivatkozott egy hitközségi választmányi határozatra, mely kimondja, hogy aki más községből hoz be pászkát, különként tíz lej illetéket tartozik fizetni. A hitközségi elnök azzal védekezett, hogy ez nem volt határozat, csak javaslat. A főszolgabírósg, miután meggyőződött e határozatról, a pászkát feloldotta a zárlat alól és kötelezte az ellenpártot, hogy helyezzenek letétbe 4000 lejt és ha a közgyűlés a különkénti tíz lejes pászkailletéket jóváhagyja, akkor a letétbe helyezett pénz a hitközségé, ellenesetben visszakapják.

— Uj törvényjavaslat készül a cseh-slovákiai házalókereskedelemtől. Prágából jelentik: A kormány új törvényjavaslatot dolgozott ki a házalókereskedelem szabályozásáról, amelyet már el is küldött az illetékes hatóságoknak. A kereskedelmi minisztérium az új törvényjavaslattal a helyhez kötött iparosokat és kereskedőket a házalóipar tulságos versenyével szemben akarja megóvni, amennyiben a házalókereskedelmet erősen korlátozni kívánja. A házalókereskedelmet a javaslat csak ott engedi meg, ahol az tradíciós iparág, vagy ahol a vidék szegénysége következtében a lakosság egy része másképpen keresethez jutni nem tud. Hadirokkantak e tekintetben kedvezményekben részesülnek; a háziipar készítményeit szintén védi a javaslat. A feltételek, amelyek mellett házalókereskedelemben való jogosultság szerzhető, meg vannak nehezítve, így a házalókereskedelemben számos áru számos helyen való árusítása tilos. Az engedély csak egy esztendőre szól és mindig meg kell hosszabbítani.

* Észak- és Délamerikába utazók kérjenek azonnal prospektust „Cosulich Line” tól Bucuresti, Calea Grivitei 181.

Chile partjait elpusztította a földrengés

A földrengés nagy károkat és pánikot okozott Svájcban és Olaszországban is

Berlin, április 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A geológiai intézetben kiszámították, hogy a tegnapi katasztrófális földrengés fészke körülbelül tízezer kilométernyire van a német fővárostól. A földrengés két óráig tartott. Svájcban a wallisi kantonban is erős földrengést éreztek, amely különösen Zernat, Brig és Visp községekben okozott nagy károkat. Genében is, különösen a házak felső emeletein erős földrengést lehetett érezni.

— Nyomdászsztrájk Münchenben. Münchenből jelentik: A müncheni napilapok és folyóiratok ma nem jelentek meg, mivel a nyomdászok bérkülönbségei miatt péntekről szombatra virradó éjjel abbahagyták a munkát. A nyomdászok 35 járadékmarka hetifizetést követelnek. A sztrájk valószínűleg ki fog terjedni egész Bajorországra. A müncheni kiadók szükségűságot készülnék kiadni.

— Három ember a Tiszába fullt. Zentáról jelentik: Szombaton délben az óbecsei piacról Futó János csónakosmester dereglyéje husz utassal, legnagyobb részt piaci árusokkal elindult a Tisza tulsó partján levő Ujbecse felé. A révész a vihar miatt nem a szokott utirányt választotta, hanem, hogy hamarabb a tulsó partra jussanak, egyenesen keresztül vágott a folyón. A víz most a Tisza tulsó partján húzódnó nyárfaterdőt is ellepi: így történt, hogy a dereglye nekiment egy nyárfa koronájának, amely nem látszott ki a hullámokból és a dereglye léket kapott. Amikor a víz behatolt a csónakba, az utasok közt pánik támadt, mindnyájan a dereglye egyik oldalára húzódtak, mire az felborult és a benneülők a vízbe fordultak. Az utasok közül hárman, Figura Mária piaci áruszó és Kiss Gyuláné tizennégy éves leányával együtt belefulladtak a Tiszába. A többiek a vízből kiálló fák ágaira kapaszkodtak fel és így varták meg, amíg a mentőcsónakok a szerencsétlenség színhelyére értek. A három halottat vasárnap reggel fogták ki a vízből.

— Nyilatkozat. Becess lapjának március 17. számában megjelent egy közlemény a szombati irás alól való felmentés ügyében, amely közlemény félreértésekre adhat okot. Ennek elkerülése végett ezennel kijelentem, hogy a Bukarestben f. é. március 12-én a közoktatásügyi miniszter ur elnöklete alatt tartott főigazgatói konferencián a miniszter ur által előttem tett bármely kijelentés nem a nyilvánosságunk lett szánva. A miniszter ur általános rendeletet nem adott ki. Mindenesetre azonban Anghelescu miniszter urnak ez ügyben tanúsított jóindulata batorított fel engem, hogy b. lapjában ez ügyben megjelent közlést idejekorán meg nem akadályoztam. Careii-Mari (Nagykároly), 1924 április 17. Kiváló tisztelettel Schönfeld Lázár, a nagykarolyi izraelita ortodox régi hitközség főrabijja.

— A jóvátételi bizottság ratifikálta a román-magyar egyezményt. Párisból jelentik: A jóvátételi bizottság ma ratifikálta a román-magyar egyezményt, mely szerint mindkét állam lemond a békekötés alkalmával egymással szemben bejelentett igényeiről. A két állam már tudvalevőleg egymás között már rendezte az erre vonatkozó vitás kérdéseket.

— Anatole France nyolcvan éves. Párisból jelentik: Anatole France tegnap ünnepelte nyolcvanadik születésnapját. A francia kormány nevében a közoktatásügyi kormány fejzette ki szerencsekívánatait az agg irónak.

Otto Bendekovits wieni

előkelő marhabizományos cég

képviselőiben

a Polgári Takarékpénztár Rt.

cluj-i pénzüzetet felajánlja szolgálatait marhabizományos cégeknek. Exportálandó marhák bevásárlására és vámolására korlátlanul nyújt előleget.

Londoni jelentések szerint a földrengés különösen a chilei tengerparton pusztított. Amerikai jelentések megerősítik, hogy a több helyen jelzett tegnapi hatalmas földrengés Chile tengerpartján tört ki elementáris erővel.

Római táviratok szerint az olaszországi földrengés következtében tele van menekülőkkel. Tegnap ezernél több idegen érkezett, akik közül a zsúfoltság miatt nagyon sokan a szabad ég alatt háltak.

— Éhségstrájkba lépett Condescu. Condescu, a CFR. sikkasztó tisztviselője ma éhségstrájkba lépett. Condescu kijelentette, hogy neki fontosabb az egészségi állapota, mint a nyomozás sorsa és az éhségstrájkjal ki akarja kényszeríteni azt, hogy az idegyógyászati klinikára szállítsák, mert súlyos ideggyulladásban szenved.

— Ujszerű hirdetések az Uj Kelet husvéti számában. Kedves meglepetést tartogatunk olvasóinknak és előfizetőinknek husvéti számunkban. A legelőkelőbb kolozsvári cégek újszerű, kellemes és ötletes módon hirdetik áruikat, ezeket a reklámokat az Uj Kelet munkatársai írják, úgy hogy az olvasó nem hirdetésekkel, hanem élvezetes olvasmányt kap. A hirdetések megjelenése szenzáció lesz és a legnagyobb sikerre tart számot.

— Ujabb sékelbiztosok. Az erdélyi sékelbiztos az egyes helységekből a következő sékelbiztosokat nevezte ki: Braun Mihály Ardihat; Neumann Miksa Lugoj; Róth Alice Lupeni; Dr. Steinberger Ernő Satu-Mare; Goldmann Sámuel Orastie; Dr. Kálmán József Odorheiu, Tihanyi Dezső Targul-Mures; Hoffmann Sándor Vulcan; Schwartz Géza Resita; Dr. Vajda Jakab Siria; Klein Henrik Hateg; Dr. Rappaport Lipót Ilia; Dr. Blumenfeld Dezső Somcuta-Mare; Dr. Grünfeld Gábor Albajulia; Petó Tibor Caransebes; Dr. Sámuel Vilmos Simleul-Silvaniei; Szirmai Károly Careii-Mari; Schwartz Elemér Halmi; Schwartz Izsák Zalau; Reicher Márkus Orsova; Fegyveres Miksa Crasna; Pollák Mayer Lapusul-Unguresc; Dr. Lévi Lajos Jibou; Klein Mór Lunca; Eliás Izidor Pecica; Dr. Herskovics Farkas Baie Sprie; Strausmann Jakab Lipova; Izsák A. Adolf Uioara.

— Drótnélküli táviró Kolozsváron. Több ízben megírtuk, hogy a kormány Erdély fővárosában is drótnélküli táviró- és telefonállomást akar felszereltetni. E cél eléréséhez igénybe akarta venni az erdélyi, különösen a kolozsvári gyáriparosok pénzbeli támogatását, ezt azonban nem lehetett elérni. A táviróállomás felállítására nem tühatalasztást és ezért a közlekedésügyi minisztérium háromtagú bizottságot küldött Clujra. A bizottság tagjai ma megjelentek a főpostán és holnap ki-szemelik a város határában a helyet, ahol az állomást felállítják és rövidesen átadják a forgalomnak.

— Mihályiné két leánya. (Bemutató a Magyar Színházban.) Boldog elmúlt idők, amikor még Mórca Zsigmond és Gábor Andor drámái voltak azok, amikben hibákat találtunk! Csak végig kell nézni az utóbbi évek befutottjainak színpadi alkotásait, hogy az ember visszasírja azokat a régi jó hibákat. Bus Fekete László tegnap bemutatott „vigjátéka” egyik legszomorubb illusztrációja Budapest mai irodalmának. Nem hisszük, hogy öt év óta ennél tehetségte-leőbb és izléstelenebb írásmű napvilágot látott volna. Ennél a „vigjátéknál” keservebb, unalmasabb és tehetségte-leőbb szindarabot még Bus Fekete László sem tudna írni. Egyébként a kolozsvári közönség Bus Feketéről már az előző darabjaiból alapos jövéleménnyel lehet, mert a bemutató üres ház előtt folyt le, a premierbérlek is csak előadás közben szállingóztak a színházba. A magyar színház kulturális, de üzleti szempontból is jobban megválogathatna a bemutatóit.

* Désen női kosztüm és kabát, férfi öltöny, angol szövethüvelyességék, marocaine, selymek, mosóselymek, delaine, grenadinok, zephirek, női fehérneműk, vásznak legelőkelőbb gyárak produktumai kaphatók Birónál.

Szőrmefestés és gyapjufestés

TAVASZI RUHÁKAT A LEGSZÉBBEN TISZTÍT
"KRISTÁLY" GŐZMOSÓGYÁR CLUJ
Telefon 500

Gyapju és gyapju-fonalfestés

KÖZGAZDASÁG

A behozatali vám felemelése előtt.
Bukarestből jelentik: A Legfőbb Vámbizottság tegnap este ülést tartott a vámtarifa revíziója ügyében. Az ülés a textilipar vámvizsgálójáról tárgyaltak és hosszabb vita után kimondták, hogy mindazon textilipari cikkek beviteli vámját, amelyeket az országban is gyártanak, felfogják emelni, végleges határozatot azonban nem hoztak. Elvben kimondta a bizottság, hogy a tarifaemelés minden egyes árucikkre husz százalék lesz ad valorem, a termelési költséget véve kalkulációs alapul. Ezen a bázison a jelenlegi vámokat azok háromszorosára emelnék fel. A bizottság elvi álláspontját a pénzügyminiszter elé terjesztik további tanulmányozás céljából.

A mai valutapiac

A mai valutapiac gyöngén indult és gyöngé maradt mindvégig. Az árat a francia frank emelkedése és a cseh koronának Zürichben való lemorzsolódására befolyásolta. Az árat a következők: Osztrák korona 366—368, magyar korona 400—410, cseh korona 570—572, svájci frank 34·10—34·20, francia frank 12·35—12·40, dollár 193—193·5, font sterling 840—842, olasz lira 8·65—8·70, dinár 2·30—2·35.

Valutapiac április 17-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1200, Berlin —, London 838, Newyork 193, Róma 860, Zürich 34·00, Bécs 27, Prága 572, Budapest 22, Varsó 20.

Bukarest. Valuták: Napoleon 739, márk 41, leva 130, török lira 99, font sterling 820, francia frank 1185, svájci frank 33·50, olasz lira 850, drachma 330, dinár 235, dollár 191, lengyel marka 22, osztr. korona 27·75, magyar korona 25, cseh korona 565.

Zürich. Nyitás—Zárlat: Berlin 128·5—128·5, Amsterdam 211—211·25, Newyork 568—568, London 2471—2472, Páris 35·50—35·30, Milano 2520—2517·5, Prága 1672·5—1672, Budapest 75—75, Belgrád 705—702·5, Bukarest 295—295, Varsó —, Bécs 80¹/_s—80¹/_s.

Bukarest tízmillió dolláros kölcsöne.
Bukarestből jelentik: Constantinescu, a főváros polgármestere a jövő héten Londonba utazik a főváros 10 millió dolláros kölcsönének megkötésére. A szerződést kötő angol konzorcium az aláírás után azonnal kifizet 300 millió lejt, 800 milliót további 15 napon belül, a fennmaradó összeget pedig a jövő héten fogják folyósítani.

A pénzügyi felügyelőség új beosztása.
Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter ismét módosította a vámügyi felügyelőség beosztását. Eszerint Florián G. Vasilescu pénzügyi vezérfelügyelőt kinevezték Brasov, Fogaras, Küküllő, Trei-Scaune, Csik, Udvarhely, Sibiu és Alsó-Fehér megyék felügyelőjévé. Marin Petreanu körzetéhez tartozik Szilágy, Szatmár, Maramures, Bihor, Turda, Cojocna, Solnok-Doboca, Bistrita-Nassud és Marcs-Torda megyék pénzügyi hatóságai. A kerületi székhelyeket eddig nem állapították meg.

Az új osztrák fémpénz. Bécsből jelentik: Az osztrák pénzverő főintézet júniusban kezdi meg az ezüstérmék kiadását, még pedig hatmillió shillinggel. Eszerint minden ausztriai lakosra egy shilling jut. 1925-től kezdve a shilling lesz Ausztria pénzegysége és 100 „stüberre“ fog oszlan. Az új váltópénz 100 és 200 osztrák koronát fog képviselni (régii világos bronzból) és 1000 osztrák koronát képviselő nikkelrézöntvényből a következő névértékek szerint: egy, kettő és tíz „stüber“.

SPORT

A bécsi Hakoah szenzációs győzelme

3:0 arányban győzött a Rapid ellen. Negyvenöt-ezer néző. Az osztrák főváros sportvasárnapja

(Bécs, ápr. 17. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Negyvenöt ezer ember jelenlétében zajlott le a vasárnapi sportprogram legkimagaslóbb pontja, a Hakoah—Rapid mérkőzés a Hohe Warte-pályán. Grünbaum bíró sipjelére a két csapat a következő felállításban vonult ki a mezőnyre:

Hakoah: Duldig—Scheuer, Gold—Sluzky, Guttmann, Fried—Häusler, Schwarz, Neufeld, Grünwald, Katz.

Rapid: Kohár—Uridil II., Dittrich—Machek, Täuber, Klär—Podpiera, Wagner, Kutham, Wessely.

Az első harminc percben a Hakoah kitünő teljesítményével teljesen magával ragadta híveinek nagy tábort. Ebben a félórán mutatták meg a zsidó fiúk, hogy mire képesek, ha lelkesen ambicionálják a játékot.

A bajnokaspiráns Rapid nem számított ilyen komoly ellenfélre. Ugyátszik a Rapid emberét kimerítette a külföldi tura, de technikai képességet sem elegendő, ha erős ellenféllel van dolga. Legjobban a védelem tartotta magát, de a hallatlan durvasága miatt kiállított Dittrich távozásával ez is lényegesen meggyöngült. A fedezetsor és a csatárok egyetlen említésreméltó akciót nem tudtak végigcsinálni. A zsidócsapat mindjárt a játék elején frontba kerül és teljesen leszorítja ellenfelét. Mégis a Rapidnak lett volna először alkalma góllhoz jutni, de Wessely fejtelt labdája megakadt a kapufélfában. A Hakoah erősen belefekszik a játékba, támadást támadásra vezet és 11. percben eredményhez jut Grünwald védhetetlen saroklövésével. (1:0.)

Ujrakezdés után sem tud a Rapid megfelelő ellenállást tanúsítani. Rövid idő múlva a Neufelddel való összejátekából Schwarz bombaszerű lövésével megszerezzi a Hakoah második gólját. Néha-néha a Rapid felszabadul néhány percre az ostromgyűrűből, de ez soha sem jelent veszedelemet. Häusler átmege a jobbszárnyra, de lefutását balszerencse kíséri, mert szép lövése közvetlenül a kapu fölélt halad el. Ekkor a Hakoah balszárnya lép akcióba. Katz a labdát Grünwaldhoz akarja passzolni, ekkor Dittrich durván lelépi Grünwaldot, amiért a bíró kiállítja a Rapid emberét és tizenegyest ítélt a csap-

pat ellen. A tizenegyest Neufeld góllá értékesíti. A 27. percben Grünwald kis időre kiáll, de nemsokára visszatér. A játék azonban erősen ellanyhul, minthogy a Hakoah teljesen megelégedettnek látszik az elért eredménnyel.

Helycsere után is a Hakoah marad fölényben. A 20. percben Häusler helyet cserél Neufelddel, de ez nem sokáig bírja megtartani posztját, mert Scheuer rosszul lesz és átmege a jobbszárnyra, mialatt Neufeld hátrvédet voit kénytelen játszani. Scheuer azonban nemsokára jobban lesz és ismét átvette eredeti helyét. A vadul játszó Rapidjátékosok egymásután követik el a súlyos faultokat. Sluzky súlyosan megsérül, mire Neufeldnek alkalma nyílt, hogy jobbszélsőként is bemutassa tudását. Mindezek a machinációk azonban nem tudtak változtatni a helyzeten és a Hakoah mindvégig megtartotta fölényét.

A kolozsvári husvétii serlegmérkőzés. Az Univeristatea, Victoria, a CFR és a Haggibbor vezetői tegnap esti értekezleten elhatározták, hogy a husvétii ünnepnapokon serlegmérkőzést rendeznek és pedig a következő programmal:

Vasárnap Haggibbor—Univeristatea, Victoria—CFR.

Hétfőn a két győztes és a két vesztes kerül egymással szembe.

Külföldi hírek. Bécs: Amateure—VSC 2:1 (1:0). Az Amateurök Hierländer és Schäffer góljaival biztosan győznek. Ostmarck—Wacker 1:0. Admira—Slovan 1:0.

Prága: A négy legjobb egyesület serlegmérkőzéseket rendezett az olimpiai nap javára. Szombaton: Slavia—Sparta 1:1 (0:0), Victoria—Zizkov—DFC 2:1 (0:1). Vasárnap: Victoria—Zizkov—Sparta 4:2 (1:2), DFC—Slavia 3:1 (3:1). A Victoria és a DFC győzelme nagy meglepetés. A kitzótt serleget a Victoria Zizkov csapata nyerte el.

Brünn: Zidenice—Makkabi 5:0. Nagy meglepetés.

London: Skócia—Anglia 1:1 (1:0).

Mühlhausen: Elzász—Luxemburg 2:2 (1:0).

Páris: A francia kupa győztese az „Olympique Marseille“ csapata lett, amely a vasárnapi döntőben a párisi FC „Citte“ csapatát 3:2 arányban megverte.

Nürnberg: FC Nürnberg—Fürth 0:0.

Belgrád: Szombat, Oxfordi Egyetem—Beogradi FC 2:2. Vasárnap: Oxtordi Egyetem—Jugoszlavia 2:1 (1:0). Az oxfordi egyetemi csapat szép eredményeket ért el a szerb főváros legjobb csapataival.

Május elsején lesz az első magyar—osztrák boxverseny Budapesten.

SZÍNHÁZ—MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Péntek nincs előadás.
Szombat: Denevér. Operette-repriz új szereposztással. Première-bérlet.
Vasárnap d. e. 11 órakor: Uferini. Mérsékelt árákkal.

MOZGÓK MŰSORA

Péntek, április 18.

Select-Mozgó: A legnagyobb aktualitás! A sarajevói kettős gyilkosság. Ferdinand osztrák trónörökös és Erzsébet főhercegnő tragikus halála. Nagyszabású dráma a császári udvar intimitásából, melyek a világháborút okozták. Az összes titokzatos ütközöponctok történelmi megvilágításban. A gyilkosság minden mozzanatának hű rekonstrukciója.

Uránia-Mozgó: Aranyfilm az Atlantide-sorozatból! A sejk. Monumentális romantikus dráma 8 felvonásban. Főszerepben a legjobb mozgyűttes: Agnes Ayres és Rodolpho Valentino. A film Szaharában, az európaiak nagy temetőjében játszik.

Apollo-Mozgó: Harry Piel! A fejnélküli lovas III. rész. (A halál csapdája.) A legnagyobb Harry Piel-film 3 részben és 28 felvonásban. A filmkiállás legvakmerőbb és utólrhetetlen mutatványai. Óriási szenzáció! Filmünnep az Apollo közönsége számára.

VANINA

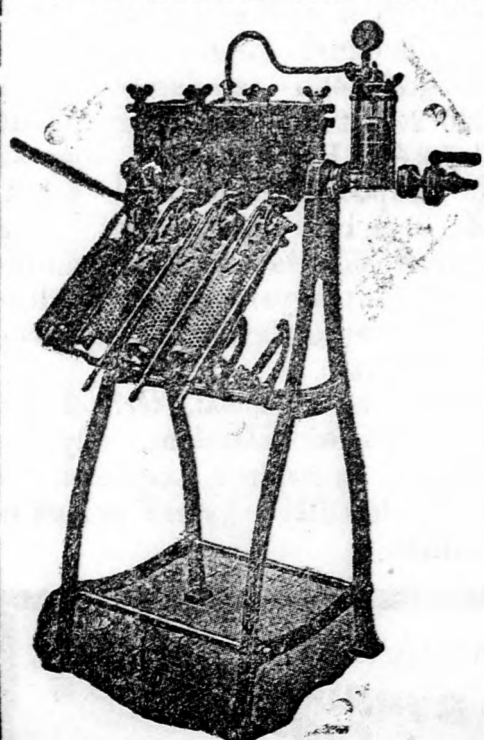
VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL!

EREDETI GYÁRI ÁRAK!

GYAPJUIPAR R.-T.

SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK.

CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

Rapid 4 és 6 csapos sörlefejtő készülékek Gloria és korona dugaszoló-gépek, valamint az összes alkatrészek külön kaphatók a

Banca Industrială și Comercială-nă, Cluj, Strada Regina Maria 9.

Parafa- és koronadugót állandóan raktáron tart

„SIRPINOL“

Legjobb szer a légzőszervek megbetegedései ellen. Ugyanígy: Tüdő-, és hörgőhurut, köhögés, számkököhégy és tuberkulózis ellen. Mindenkit kérje házi orvost, hogy „Sirpinol“-t rendeljen!

Kapható minden gyógyszerárban

Készíti: Mera Viktor „Fehér Kereszt“ gyógyszer-tára Reghinul-Sásese

Husvétii של פסח szükségletét

u. m.: porcellán, üveg, evő-eszköz stb. a legolcsóbban

Kerekes Ernő Cluj

üveg- és porcellán ragyarázóházában szeresheti be.

Engros Detail

Telefonszám: 586.

Öltönyök Raglánok Ulsterok

és a tavaszi divat összes ujdonságai
Szántó & Komlós
 férfi-, fiu- és gyermekruhatelepei
CLUJ
 P. Unirii 14
 ARAD Színházépület SATU-MARE Színházzal szemben

Kohn Márton Târgu-Murăș

ajánlja kitünő

בשר של פסח
 borait, seprő- és szilvapálinkát, ugy kicsinyben mint nagyban

Évett-e már Kalla-féle bismark-, ostsee-, és filetsheringet remuladémártásban??

Kapható csemege- és fűszerkereskedésben!

Mégis csak legjobb akésnélküli borótváló por, amely az ország legrégebb gyártmánya mely most ujonnan átpreparálva, az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utánna

„RASOL IDEAL“

Kapható 1/4, 1/2 kg. szép csomagolásban. 5 kg. vétel franco lei 145.—, kisebb mennyiségben lei 30.—, vidékre lei 40.— kgkint. Óvakodjunk az ártalmas utánzatoktól. Csak az „Ideal“ felirásu valódi

Reszling József fodrász
 Cluj, Calea Regele Ferdinand 30.

Erdélynek legdusabban felszerelt rövid, nürnbergi-, diszmüaru és játékaru nagykereskedése

Nussbaum Testvérek

Târgu-Mureș (M.-Vásárhely) Tel. interurban 200

ELADÁS CSAK VISZONT-ELADÓKNAK

Tordai Sörgyár RT.

kiváló minőségű különleges

HUSVÉTI SÖRT

hozott forgalomba

Holländer Miksa Temesvár, IV., I. C. Brătianu 4/a
 Telefonszám 11-59

Bohn zombolyai cserépgyárak kizárólagos képviselője

Bármely mennyiséget szállít! Kérjen mintát és árajánlatot!

Férfi öltönyök részére a legjobb szövetek mégis csak

GROMEN & HERBERT

nagyszabeni posztógyárának

cluji lerakatában vásárolhatók!

Cluj, Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi Miklós-utca) 13

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3.—, vastag betűvel 6.— lej. Legtöbb apróhirdetés 30 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény

Papir-szalvéta

elsőrendű minőség, míg a készlet tart, kapható a Cartea Româneascănál Dicsőszentmártonban

1000 drb.-kint 65.— lejért

Pürdö és vasuti vendéglősöknek nagy megtakarítás!

Keressék fűrésztelepen 4 éves fiam és 1 éves leányom mellé jó házból való, perfekt német lányt. Grósz Armin Sibót (Alkenyér) 7057

Mácesz מצות a gherlai hitközségnél házipászka kapható kg-ként 16 lej árusítás chalhamodban is. 7098

Keresték egy vallásos zsidó nő, ki önállóan főzni tud. Treitel Izidor Alba-Iulia. 7099

Társ keresték 150—200 ezer lejrel (forgalmi tőke) jóforgalmu műmalom és lisztüzlethez. — Leveleket „Hengermalom“ jeligére. 7100

Bérbeadó malom. Három-járatu Schill-féle turbinás, 35-ös magasórlásra berendezett, ujonnan felszerelt vízimalom jóforgalmu gyárvárosban. Érdeklődéseket „Műmalom“ jeligére a kiadóhivatal továbbítja. 7100

Kettőszázezer lejjel társat keresek üzemben levő vállalatomhoz. Havi tiszta nyereség negyvenezer lej, Cím a kiadóban. 7101

Angol nyelvmester egyetemi végzettséggel, több évi gyakorlattal 3 hónapos kurzus alatt angolul beszélni és írni megtanít. Cím Timár-utca 4. Stein. 7104

Abiakroletták képviselőt ismét megkaptam. Mendelsohn Mózes Huedin.

Barzel

Fierarie Vasúzet

Cluj-Kolozsvár, Piata M. Vit. 13

Telefon 1049

בעודה תלמוד תורה פעטראזשען

קאנקורו

דיע היעוועג תית זוכט פֿיר ריה איר בעל אין מלמה וועלכער פֿאָהג אױט צו אונטעררייבט מען חומש ורש״י גמרא ותוספות. געהאלט מאנאט ליד 3000 זאגע דרייטווענד לעה אונד גאנצע פֿערפֿלעגענ. אפפערטע אונד צײַגנססע זינד צו ריכטען אן:

Soldan József, Petroşeni.

תית פֿאַרשטאנד 7097

קאנקורו

דיא היעוועג תית בע:אטיגט איינען טיכטיגען פֿערהייראטעטען מלמד אױף ריה איר בעל דער פֿאָהג אױט תניך אונד גמרא אנפֿאַנגער צו אונטעררייבטען. געהאלט נאך פֿאַראַייבאָרונג. שפּעזען ווערדען נור דען אקצעפטירטען פֿערגעטעט.

מנהלי חברה תית דיקן שטושטע יעיא 7105

Adresse: Lóvi Benes, Ciucea

KIVÁLÓ

HUSVÉTI SÖRÜNKET

FORGALOMBA HOZTUK

CZELL-SÖRGYÁR CLUJ-KOLOZSVÁR

Rador 699

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand nr. 14. Telefon interurban 2-13. Székely: Juvaere, Cluj. Ékszerárugyártás, nagykereskedés. Fogászati arany és fémáru. Arany, ezüst és platinaékszerek. Kienzele és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezst tárgyakban nagy lerakot. Úszak vizszentelárusítókunk!

MODE LA RAGANYI

Cluj, Strada Nicolae Iorga No. 6. (volt Jókai-utca)

EREDETI MODELLEK, VIRÁGOK, TÜZÉKEK

Kalapátalakítások 105.— lejtől

ANTON ROSENZWEIG

LIBRARIE / BUCHHANDLUNG

CLUJ, P. MIHAI VITEAZUL 37-38 (v. Széchenyi-tér). Alapított 1890 (saját ház)

ספרים האנגלונג

DETAIL / ANGRO

Mindennemű héber ima- és tankönyvek, valamint mindenféle rituális cikkek nagykereskedése, ugyancsak gyapju és selyem nagy és gyermektableszek gyári lerakata. — Hitoktatók, rabbik és vizsonteladók nagy árkedvezmény mellett azonnal pontosan postán szállít. Meg nem felelő áruért a pénzt visszaküldöm.

Weisz Testvérek Rt. szalagszövőgyára Satu-Mare

Gvárt bórkereskedők részére cipő- és csizma-huzót (struplit), rélcipő selyemfűzőt. Rövid-áru nagykereskedőknek különféle selyem-szalagokat a legversenyképesebb árakban!

Koetitzer Leder- und Wachstum-Werke A.-G. Koetitz

VÁSZON KÖNYVKÖTÉSZETRE

KALIKO, BUKRAM, CANVAS, CREPON, PANAMA, ECRUDA, SHIRTING, HOFTGAZE, GRADL ETC.

VÁSZON PODGYÁSZBÉLESNEK

Azonnal a bucaresti raktárból szállít a főképviselet: Ing. Herm. Zoldy Bucureşti Strada Edgard Quinet 31 Telefonszám: 34-62

A legszebb zsidó regény!

Nagy kedvezmény az Uj Kelet előfizetőinek

Megjelent a „Kadima“ nyomda és kiadóvállalat kiadásában a legnagyobb dán zsidó regényíró, MEIR AARON GOLDSCHMIDT háromkötetes hatalmas regénye, az:

„Egy zsidósors“

a regényt GISZKALAY JÁNOS fordította. A három kötetből álló regény bolti ára gyönyörű kiállításban 200 (kétszáz) lej, amatőrpéldányok finom famentes papíron a három kötet 300 lej

Előfizetőknek a rendes kiadás 140 lei (60 lei engedmény), amatőrkiadás 220 lei (80 lei engedmény)

Az „Egy zsidósors“ csak korlátolt példányszámban jelenik meg, figyelmébe ajánljuk az Uj Kelet előfizetőinek, hogy megrendeléseiket (utánvétellel vagy az ár postai beküldésével) mennél hamarabb eszközölgék (Cluj, Str. L. Pop 10.)